

Forslag til handlingsprogram for 2026-2029 fra Arbeiderpartiet, SV, MDG, Senterpartiet og Rødt

1. Økonomiske rammer

- 1.1. De økonomiske rammer, som fremgår av kommunedirektørens beslutningsgrunnlag med vedlegg legges til grunn for den økonomiske planleggingen i handlingsprogramperioden.
- 1.2. Rammer årsbudsjett 2026
Rammer for hvert utvalg fastsettes i samsvar med kommunedirektørens beslutningsgrunnlag med vedlegg, justert for endringer i vedtaket.
- 1.3. Skatt
Den kommunale skatteøren fastsettes til den enhver tid gjeldende maksimalsatsen.
- 1.4. Låneopptak 2026
Lier kommune tar opp 272,745 millioner kroner i lån til finansiering av investeringer jf. Kommunelovens § 14-15 første ledd.

Formidlingslån

Det planlegges å ta opp 100 millioner kroner i formidlingslån. Formidlingslån tas opp som annuitetslån med 5 års avdragsfri periode, deretter nedbetaling over 20 år.

- 1.5. Likviditet
Driftskreditt på 100 mill. kr i DNB videreføres i 2026.
Likviditetssituasjonen anses som tilfredsstillende, men vurderes nærmere i årsrapporten for 2025.

1.6. Egenbetalinger, gebyrer og avgifter

Egenbetalinger, gebyrer og avgifter vedtas i henhold til kommunedirektørens beslutningsgrunnlag med tilleggsinnstilling, med unntak av gebyrer som vedtas i egne saker.

Gebyrer som vedtas i egne saker:

- «Bygg og geodata» og «Stedsutvikling og plan»
- Drammensregionens Brannvesen IKS og Vestviken 110 IKS
- Renovasjonsselskapet for Drammensregionen IKS (RFD)
- Lier Vei vann og avløp KF
- Tilsynet for små avløpsanlegg
- Tiltaks-, befarings- og saksbehandlingsgebyrer - Drammen havn

1.7. Endringer i tilleggsinnstilling

Følgende rammeendringer legges inn i tillegg til beslutningsgrunnlaget.

1.7.1 Endringer i driftsbudsjettet

	2026	2027	2028	2029
Fra statsbudsjettet				
Økning skatt og rammetilskudd	-70 270	-70 270	-70 270	-70 270
Lønnsreserven	41 802	41 802	41 802	41 802
Pris og lønnskomp	17 432	17 432	17 432	17 432
Statsbud. Pensjon for fosterforeldre - helårseffekt	335	335	335	335
Statsbud. Avslutning av overgangsordningen for spesialiserte fosterhjem	773	773	773	773
Statsbud. Endringer i barnevernsloven	119	119	119	119
Statsbud. System for kompetanse- og karriereutvikling i barnehage og skole	255	255	255	255
Statsbud. Nominell videreføring av maksimal foreldrebetaling i barnehage	538	538	538	538
Statsbud. Særordning - pensjon i private barnehager	51	51	51	51
Statsbud. Økt sosialhjelp utfasing av stønad for enslig mor eller far	46	46	46	46
Annen endring				
Legevikar	320			
Husleie Foss gård	-410	-410	-410	-410
Ny avtale Microsoft 365	800	800	800	800
HP 25 FDVU Portnerboligen	-400	-400	-400	-400
Prisøkning Drammensregionens IPR	27	27	27	27
Ungt <u>entreprenørskap</u>	75	75	75	75
Pensjonsordningen		-10 000	-10 000	-10 000
Økt ramme Hjemmetjenesten	5 000	5 000	5 000	5 000
Finansiell avkastning	10 000	10 000	10 000	10 000
KS 133/2025 - Oppgradering <u>Årkvislaveien</u>		1 122	1 921	1 873
Bankgebyrer	200	200	200	200
Biblioteket på bakkeplan		-2 400		
Brannvesenet	2 943	2 943	2 943	2 943
Brannvesenet - Tilskudd økt reguleringspremie	1 204			
KS 137/2025 Fritidskontakter	400	400	400	400
Driftstilskudd leger	1 101	1 101	1 101	1 101
Endring avsetning til disposisjonsfond	-12 342	460	-2 739	-2 691
Totalt	0	0	0	0

1.7.2 Endringer i investeringsbudsjettet

Prosjekt	2025	2026	2027	2028
1 Økning oppgradering Årkvislaveien		33 000		
Finansiering med lån og merverdirefusjon		-33 000		
Totalt	0	0	0	0

1.7.3 Endringer i tekstdokumentet

Teksthefte til beslutningsgrunnlaget, justeres for vedtaket og blir omdøpt til vedtatt budsjett.

Følgende kapitler og vedlegg i beslutningsgrunnlaget endres iht. tilleggsinnstillingen:

- Rammetabeller justeres for vedtaket
- Avsnitt om huseiergebyrer
- Vedlegg 1 – Oversikt over investeringsprosjektene (justering for vedtaket)
- Vedlegg 4 Oversikt over avgifter, gebyrer og egenbetalinger
- Vedlegg 5 Selvkostoversikt
- Vedlegg 6 Tilskuddssatser for ordinære ikke-kommunale barnehager
- Vedlegg 7 – Obligatoriske oversikter (justeres for vedtaket og detaljbudsjett)

1.8. Rammeendringer

ENDRING DRIFT:	2026	2027	2028	2029
<u>Nye tiltak drift</u>				
+ tall = øknt kostnad/ redusert inntekt				
- tall = resusert kostnad/ økt inntekt				
Reversere innsparing HOV (omstilling)	000	3 000	3 000	3 000
Styrke HOV	000	2 000	2 000	2 000
Beholde LMU årlig		200		200
Styrke/bevare forebyggende tiltak for barn og unge	800	800	800	800
Alternative læringsarenaer	500	500	500	500
Helsesykepleier/jordmor	450	900	900	900
Bevare lavterskeltilbud	200	200	200	200
Demenskor Fosshagen	155	155	155	155
Miljørådgiver 100% fast stilling	450	900	900	900
Kommunal sosialstønad	000	1 000	1 000	1 000
En ekstra stilling planavdelingen	450	900	900	900
Flere stillinger barnehage	000	2 000	2 000	2 000
Oppretholde kommunestyret med 41	-	250	500	500
Inndekning:				
Disposisjonsfondet - redusere overføring	787	-8 601	-9 675	-9 933
Søknadsbasert pott OKI overføres ordinnært driftsbudsjett	300	- 300	- 300	- 300
Søknadsbasert pott HOV overføres ordinnært driftsbudsjett	350	- 350	- 350	- 350
Overføre leide lokaler til etterbruk Nordal skole				
Overføring Allstad	150	- 150	- 150	- 150
Endring avdrag utover endrint investering				
<u>Renter og avdrag fra enfringer investering</u>				
RENTER	418	-1 337	-1 313	-1 255

AVDRAG	-	067	-1	067	-1	067	-1
--------	---	-----	----	-----	----	-----	----

SUM ENDRINGER DRIFT/FINANS	-	-	-	-
-----------------------------------	---	---	---	---

Endring Netto driftsresultat (NDR)

Avsetning til/fra disposisjonsford	-	-	-	-
Overf. til investering (Fra endring inv)	-	-	-	-
SUM ENDRINGER NDR	-	-	-	-

Sum endringer (må gå i 0)	0	0	0	0
Endring NDR fera beslutningsgrunnlag	0,0	0,0	0,0	0,0

ENDRING INVESTERING:	2026	2027	2028	2029
-----------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Nye tiltak investering (Summer inkl. mva utgift)

	-40			
Tomtesalg Tranby	000			
Inv2				
Inv3				
Inv4				
Inv5				
Inv6				
Inv7				
Inv8				
Inv9				
Endringer investering	-40 000	0	0	0

Inndekning Investering:**Økning av lån, overføringer osv. legges inn som positive tall, reduksjon som minustall**

	-32			
Opptak av lån	000	-	-	-
Overføre fra driftsbudsjettet				
Inntekter salg av inv objekter				
	-8			
Mva refusjon	000	-	-	-
Bruk av investeringsfond				

Sum inndekning investering	-40 000	0	0	0
-----------------------------------	----------------	----------	----------	----------

Netto Investering (må gå i 0)	0	0	0	0
--------------------------------------	----------	----------	----------	----------

2. Generelle føringer

2.1. Det forutsettes at tiltak gjennomføres som beskrevet i grunnlagsdokumentet og budsjettvedtaket. Tiltak av prinsipiell betydning legges fram som egne saker. Avvik skal meldes fortløpende i månedsrapporten og senest ved behandling av tertialrapport/årsregnskap.

2.2. Lier kommunes visjon «Grønne Lier – for alle innbyggere» legges til grunn for arbeid i alle sektorer. Hele Lier tas i bruk ved at det legges til rette for å bo i hele kommunen og opprettholde tjenestetilbud som bl.a. skole- og barnehagetilbud nær der folk bor.

2.3. Følgende økonomiske forutsetninger legges til grunn for økonomiarbeidet i perioden for å sikre en sunn økonomi:

- Netto driftsresultat i % av inntektene på 1,75 %.
- Disposisjonsfond på minimum 10 % av driftsinntektene.
- Gjeldsgrad for gjeld eksklusive selvkostprosjekter på under 70 % av driftsinntektene.

3. Verbalvedtak - Oppdrag, tiltak mv.

3.1 Kommunestyret vedtar at evt. nye barnehager som bygges i HP-perioden skal være kommunale, samt kommunen går aktivt i dialog om kjøp dersom private barnehager ønsker å selge.

3.2 Lier kommune må ta et aktivt ansvar for ytterligere dialog med fylkeskommune og stat for bedre overgang mellom buss og tog, både ved Lier stasjon og Brakerøya, samt togtilbudet ved både Lier og Brakerøya stasjon, hvor det viktigste må bli flere stopp i timen.

3.3 Lier kommune skal jobbe aktivt for å bidra til at flere kommer inn på boligmarkedet. Kommunen må gjøre allmenn kjent og være aktive i å markedsføre muligheter, dette innebærer tydeliggjøring av hvem som kan veilede gjennom de ulike mulighetene som Husbanken, startlån, leie til eie osv.

3.4 Lier kommune skal aktivt bruke sin rolle som planmyndighet til å sikre boliger for ulike formål i områdeplaner, og i påfølgende reguleringsplaner.

3.5 Lier kommune vurderer innsparingsmuligheter ved å samordne flere tjenester, f.eks. ved Park og idrett, LVVA, LEKF m.v.

3.6 Høyt antall uhell med kommunens bilpark medfører store kostnader for kommunen. Kommune bes gjennomgå muligheter og tiltak for å redusere antall skader.

3.7 Ekorn bør fjernes fra listen over jaktbare arter i kommunen. Ekornet er en viktig nøkkelart i skogen, bidrar til frøspredning og gjør ingen skade som tilsier at jakt bør være tillatt. Det foreligger ingen faglige begrunnelser for dagens praksis. Administrasjonen bes

derfor om å ta initiativ overfor relevante myndigheter for å sikre at ekorn ikke lenger forvaltes som jaktbar art i Lier.

3.8 Nedre Lier er sterkt støyutsatt, f.o.f. fra E18. Motorveien gir også luftforurensning gjennom utslipp generert av fossilt drivstoff, samt toksiske partikler fra dekk- og asfaltslitasje. De samme partiklene tilsiver vassdrag og fjord. Kommunen må legge mer press på Statens Vegvesen for å løse disse utfordringene. Dette vil gi bedre trivsel, helse og livskvalitet for en stor del av kommunens innbyggere.

3.9 Kommunedirektøren gis i oppdrag å utrede behov, kostnader, ansvarsforhold og driftsmessige konsekvenser ved å etablere fast snøbrøyting av Regnbuebrua på Lierskogen, herunder både gang- og sykkelforbindelsen og kjøreveien. Utredningen skal omfatte vurdering av dagens vinterdriftsnivå, trafiksikkerhet, beredskap, universell utforming, eventuelle avtaler med eksterne aktører samt budsjettmessige og organisatoriske konsekvenser. Saken legges frem snarest.